

**УСТИНІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ
УСТИНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ**

від «26» серпня 2025 року

№60

НАКАЗ

**Про затвердження Положення про запобігання
насилъству та унеможливлення жорстокому
поводженню з дітьми**

Відповідно до Закону України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насилъству», «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насилъству та унеможливлення жорстокого поведіння з дітьми», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», постанов Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 №658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насилъству і насилъству за ознакою статі», від 01.06.2020 №585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 28.07.2021 №775 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поведіння», від 04.06.2025 №658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насилъства та жорстокого поведіння з дітьми», наказів Міністерства освіти та науки України від 02.10.2018 №1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насилъства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами», від 28.12.2019 №1646 «Про деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», із метою формування безпечної, ненасильницької та відповідальної поведінки здобувачів освіти, підвищення обізнаності педагогічних працівників, батьків або законних представників дітей щодо захисту дітей від різних форм насилъства та жорстокого поведіння

НАКАЗУЮ:

1. Призначити уповноваженою особою за здійснення невідкладних заходів реагування у випадках виявлення фактів насилъства та жорстокого поведіння з дітьми та отримання заяв, повідомлень від постраждалої особи або інших осіб заступника директора з виховної роботи **Юшко О.І.**

2. Затвердити Положення про запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми в закладі освіти. (Додаток 1)

3. Затвердити форму первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини. (Додаток 2)

4. Затвердити форму реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) або ведення обліку внутрішніх інцидентів (повідомлень про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною) в інший спосіб за рішенням суб'єкта роботи з дітьми та молоддю. (Додаток 3)

5. Затвердити форму анкети анонімного опитування для дітей. (Додаток 4)

6. Заступнику директора з виховної роботи **Юшко О.І.:**

6.1. Скласти план заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми на 2025-2026 н. р. та подати на затвердження директору ліцею.

До 26.08.2025

6.2. Ознайомити працівників ліцею з Положенням про запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми та інформацією про захист дітей від усіх форм насильства.

До 26.08.2025 року

6.3. Провести інформаційно-роз'яснювальну роботу з педагогічними працівниками щодо реалізації норм Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми» від 06.10.2024 №3792-IX та постанови Кабінету Міністрів України від 04.06.2025 № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми».

До 26.08.2025 року

6.4. У разі виявлення фактів насильства та жорстокого поводження з дітьми за допомогою телефонного зв'язку або електронної пошти інформувати Управління освіти, уповноважений підрозділ органу Національної поліції та службу у справах дітей (у разі коли постраждалою особою та/або кривдником є дитина), забезпечити надання медичної допомоги (у разі потреби) та зафіксувати необхідну інформацію в журналі реєстрації фактів виявлення про насильство та жорстоке поводження з дітьми за відповідною формою.

Постійно

6.5. Забезпечити проведення інформаційно-просвітницьких заходів, виховних програм, семінарів, тренінгів із питань запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженні з дітьми та за участі дітей.

Постійно

6.6. Відпрацювати алгоритм дій працівників ліцею в разі виявлення ознак чи факторів, що можуть вказувати на насильство, складні життєві обставини, жорстоке поводження з дитиною або ризики щодо їх виникнення стосовно дитини, із метою інформування адміністрації ліцею та планування подальших дій щодо заходів для надання медичної, психологічної або іншої допомоги.

До 26.08.2025 року

6.7. Тримати під контролем оновлення на інформаційних стендах та офіційному сайті ліцею контактної інформації про уповноважених осіб із числа працівників ліцею для здійснення невідкладних заходів реагування у випадках виявлення фактів насильства та жорстокого поводження з дітьми та/або отримання заяв/повідомлень від постраждалої особи/інших осіб, службу підтримки постраждалих осіб, до яких слід звернутися у випадку насильства та жорстокого поводження, телефонів гарячих ліній.

Постійно

7. Працівникам ліцею:

7.1. У разі виявлення ознак чи факторів, що можуть вказувати на домашнє насильство, складні життєві обставини, жорстоке поводження з дитиною або ризики щодо їх виникнення стосовно дитини, необхідно проінформувати адміністрацію ліцею з метою планування подальших дій щодо заходів для надання медичної, психологічної або іншої допомоги.

Постійно

7.2. Протидіяти фактам насильства та жорстокого поводження з дітьми, створювати позитивний соціально-психологічний клімат у колективі, а в разі виявлення факту насильства та жорстокого поводження надати постраждалим інформацію про допомогу людям, що постраждали від насильства (де отримати медичну та юридичну допомогу, психологічну підтримку, які послуги надає держава тощо).

Постійно

8. Класним керівникам 1-11 класів:

8.1. Проводити роз'яснювальну роботу щодо запобігання та попередження насильства та жорстокого поводження з дітьми з батьківською громадськістю.

Постійно

8.2. Проводити зі здобувачами освіти інформаційно-просвітницькі заходи з питань запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню, у тому числі стосовно дітей та за участю дітей.

Постійно

9. Практичному психологу **Волик С.О.:**

9.1. Сприяти попередженню конфліктних ситуацій, що виникають під час освітнього процесу.

Постійно

9.2. Здійснити розробку та проведення профілактичних, інформаційно-освітніх заходів із метою захисту прав і свобод, формування у здобувачів освіти ціннісних життєвих навичок та моделей поведінки.

Постійно

9.3. Поновлювати на інформаційних стендах та офіційному сайті закладу освіти контактну інформацію про службу підтримки постраждалих осіб, до яких слід звернутися у випадку насильства та жорстокого поводження.

Постійно

9.4. Організувати роботу з постраждалими дітьми (у разі виявлення таких в межах своєї компетентності).

За потреби

**Положення
щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого
поводження з дітьми**

1. Загальні положення

1.1. Це Положення регламентує організацію роботи щодо запобігання та протидії насильству і жорстокому поведінню з дітьми у Конотопському ліцеї № 9 Конотопської міської ради Сумської області і розроблене у відповідності до: Конституції України, Закону України «Про освіту», Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Закону України «Про охорону дитинства», постанови КМУ від 01.06.2020 № 585 постанови Кабінету Міністрів України № 658 від 04.06.2025 року про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поведіння з дітьми.

1.2. Основною метою щодо запобігання та протидії насильству і жорстокому поведінню з дітьми є:

- створення у закладі ефективної системи унеможливлення будь-якого виду насильства та жорстокого поведіння з дітьми;
- створення середовища, вільного від насильства і жорстокого поведіння з дітьми;
- психологічне і фізичне забезпечення та підвищення ефективності освітнього процесу у ліцеї;
- формування негативного ставлення до булінгу;
- захист психологічного здоров'я і соціального благополуччя всіх його учасників;
- запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства та жорстокого поведіння з дітьми, а також забезпечення оперативного їх розгляду та реагування на них.

1.3. Це Положення є обов'язковим до виконання для всіх працівників, учнів, їхніх батьків або законних представників, а також інших осіб, які перебувають у трудових, договірних або волонтерських відносинах із ліцеєм.

2. Визначення термінів

У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, наведених у чинному законодавстві України, а саме:

- насильство над дитиною – будь-які умисні дії або бездіяльність, що завдають шкоди фізичному, психічному або емоційному стану дитини.

Жорстоке поведіння – поведінка, що принижує гідність дитини, зловживання владою, фізичні покарання тощо.

Булінг (цькування) – агресивна поведінка з метою приниження, домінування над іншою дитиною.

3. Принципи діяльності ліцею у сфері запобігання насильству

3.1. Дотримання прав дитини.

3.2. Недопустимість будь-якої форми насильства.

3.3. Нульова толерантність до жорстокого поведіння.

3.4. Конфіденційність при розгляді звернень.

3.5. Превенція через освіту, інформування, профілактику.

4. Завдання ліцею щодо запобігання насильству

4.1. Впровадження превентивних заходів.

4.2. Формування відповідального ставлення працівників до захисту прав дитини.

4.3. Налагодження системи виявлення, інформування та реагування на випадки насильства.

4.4. Забезпечення навчання персоналу з питань захисту дітей.

5. Превентивні заходи

5.1. У ліцеї здійснюються такі заходи:

- ознайомлення працівників з цим Положенням (не пізніше 5 робочих днів з початку роботи);
- інформування учнів і батьків щодо форм насильства та способів захисту;

- проведення анонімного анкетування учнів;

- перевірка кандидатів на роботу щодо судимостей та можливих ризиків.

- ведення Журналу інцидентів.

6. Виявлення та реагування

6.1. У ліцеї функціонують механізми подання повідомлень:

- телефон довіри +380 (955276431);

- електронна скринька (voluk79@gmail.com);

- скринька для анонімних звернень.

6.2. Повідомлення про випадки насильства (або підозру) розглядаються протягом 1 доби з моменту надходження.

6.3. У разі виявлення ознак насильства:

- повідомляються батьки (крім випадків, коли вони є кривдниками).

- надсилається письмове повідомлення до Служби у справах дітей, підрозділу Національної поліції.

- вживаються заходи згідно з Порядком соціального захисту дітей (Постанова КМУ № 585).

7. Обов'язки працівників

7.1. Припинити насильство негайно (у разі виявлення).

7.2. Надати першу домедичну допомогу (за потреби).

7.3. Повідомити керівництво.

7.4. Сприяти залученню фахівців для допомоги дитині.

8. Профілактична робота та навчання

8.1. Щорічно проводяться:

- інформаційні кампанії.

- тематичні тижні.

- інтерактивні тренінги, рольові ігри.

- заняття з медіації, емоційного інтелекту, толерантності.

- зустрічі з працівниками поліції, юристами, психологами.

8.2. Залучаються експерти, громадські організації, фахівці НУО.

9. Моніторинг і контроль

9.1. Регулярне оцінювання ризиків насильства.

9.2. Аналіз інцидентів для запобігання повторенню.

9.3. Анкетування дітей, батьків та персоналу.

9.4. Перегляд заходів за результатами аналізу.

10. Недопустима поведінка в ліцеї

10.1. Залякування, приниження, погрози.

10.2. Використання образливого тону чи коментарів.

10.3. Будь-які фізичні покарання або непотрібний фізичний контакт.

10.4. Фізичний контакт з дитиною допускається лише за потреби і виключно у присутності іншої повнолітньої особи.

11. Відповідальність

11.1. За порушення цього Положення працівники ліцею несуть відповідальність згідно з законодавством України.

11.2. Невиконання вимог Положення може бути підставою для дисциплінарних заходів, розірвання трудового договору, або притягнення до відповідальності.

12. Прикінцеві положення

12.1. Це Положення набирає чинності з моменту його затвердження наказом керівника ліцею.

12.2. Положення оприлюднюється на інформаційних стендах та на офіційному сайті ліцею.

12.3. З усіма працівниками проводиться ознайомлення під підпис.

ФОРМА
первинного повідомлення про підозру
на випадок насильства щодо дитини

_____ (найменування закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, які контактують з дітьми)

Дата події або виявлення: _____ 20__ р.

1. Інформація про дитину:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

вік дитини: _____

соціальний статус (за потреби):

- ☐ дитина з інвалідністю;
☐ дитина-сирота;
☐ дитина, позбавлена батьківського піклування;
☐ інше: _____.

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

найменування посади: _____

контактний номер телефону: _____.

Опис ситуації: _____

(вказати максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

- ☐ тілесні ушкодження;
☐ страх, уникання контакту;
☐ розповіді про образи/тиск;
☐ інше: _____.

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

- ☐ поінформовано відповідальну особу закладу;
☐ поінформовано батьків/інших законних представників;
☐ поінформовано службу у справах дітей;
☐ поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної поліції;
☐ інше: _____.

(підпис особи, яка заповнює
первинне повідомлення)

(дата)

Додаток №3
до наказу №60
від «26» серпня 2025 р.

**Журнал реєстрації
фактів виявлення про насильство та жорстоке поводження з дітьми**

Порядковий номер	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище, ім'я дитини	Тип ситуації*	Заходи реагування	Результат**	Підпис відповідальної особи
---------------------	--	--------------------------	---------------	-------------------	-------------	-----------------------------------

*Зазначається факт про фізичне/психологічне насильство/булінг/спробу втечі/інше.

**Зазначається, чи поінформовано органи, надано допомогу, припинено контакт тощо.

АНКЕТА
анонімного опитування для дітей*

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування в закладі освіти?
☐ так, завжди;
☐ інколи;
☐ ні.
2. Як до тебе ставилися дорослі?
☐ з повагою;
☐ байдуже;
☐ іноді грубо або несправедливо.
3. Чи були випадки, коли хтось із працівників закладу освіти, інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?
☐ так;
☐ ні.
4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?
☐ так;
☐ ні.
5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?
(відкрите поле для відповіді)

*Анкета заповнюється дітьми у доступному форматі.

Моніторинг	Аналіз звернень за I семестр	Аналітична робота	Адміністратор	Психолог, соціальний педагог	Січень 2026	Журнал звернень	Виявлення тенденцій і повторних випадків	
Навчальні заходи	Тренінг для учнів: «Стоп булінг!»	Тренінг (1 год)	Учні 5-8 класів	Психолог, соціальний педагог	Лютий 2026	Вправи, буклети	Формування навичок мирного вирішення конфліктів	
Просвітницька робота	Класна година: «Як звертатися по допомогу»	Обговорення	Учні 3-4 класів	Психолог, класовод	Березень 2026	Опис ситуацій	Формування довіри до дорослих	
Інформування	Публікація на сайті школи про служби захисту дітей	Онлайн-повідомлення	Батьки, учні	Психолог, адміністратор	Березень 2026	Інфографіка	Покращення обізнаності про алгоритми дій	
Моніторинг	Повторне анкетування учнів щодо рівня безпеки у школі	Анкетування	Учні 7-11 класів	Психолог	Квітень 2026	Google Forms, анкети	Аналіз динаміки та ефективності заходів	
Превентивні заходи	Оцінка ризиків у шкільному середовищі	Опитування, спостереження	Адміністратор, учні, педагоги	Психолог, соц. педагог	Квітень 2026	Опитувальники, чек-листи	Актуалізація зон ризику	
Завершальний етап	Підсумкова нарада за результатами року	Аналітична зустріч	Адміністратор, педагогічна рада	Психолог	Травень 2026	Звіт, презентація	Узагальнення досягнень, планування змін	

	середовищі»							
Просвітницька робота	Заняття з учнями: «Твої права – твій захист»	Групове заняття / рольова гра	Учні 5–9 класів	Соціальний педагог	Жовтень ь 2025	Презентація, відео	Діти знають свої права, вміють звертатися по допомогу	
Інформування	Оновлення інформаційного стенду «Стоп насильству»	Оновлення візуального контенту	Учні, батьки, вчителі	Психолог, соціальний педагог	Вересень ь 2025	Плакати, телефони гарячих ліній	Доступна і наочна інформація про допомогу дітям	
Моніторинг	Анонімне опитування учнів щодо безпеки у школі	Анкетування	Учні 7–11 класів	Психолог, соціальний педагог	Листопад 2025	Google Forms, анкета	Виявлені ризикові зони та групи	
Навчальні заходи	Тренінг з ненасильницької комунікації для педагогів	Тренінг (2 год)	Педагогічний колектив	Психолог	Грудень 2025	Презентації, вправи	Покращення комунікації вчителів з учнями	
Просвітницька робота	Година психолога: «Безпечне спілкування в інтернеті»	Групова бесіда	Учні 5–8 класів	Психолог	Січень 2026	Відео, виховна година, приклади	Розвиток критичного мислення, запобігання онлайн-насилству	
Інформування	Розміщення буклетів для батьків про запобігання домашньому насильству	Інформаційні матеріали	Батьки	Психолог, соц. педагог	Січень 2026	Буклети	Підвищення обізнаності батьків	

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ
директора Устинівського ліцею
Устинівської селищної ради
26.08.2025 р. № 61

План заходів унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми психологічної служби Устинівського ліцею Устинівської селищної ради

на 2025–2026 навчальний рік

(Відповідно до ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми-наказ МОН від 4 червня 2025 року № 658)

Напрям	Назва заходу	Формат	Цільова група	Відповідає	Термін	Ресурси	Очікуваний результат	Коментарі
Превентивні заходи	Затвердження Положення про протидію насильству	Адміністративне рішення	Адміністративна заклада	Директор, психолог, соціальний педагог	Вересень 2025	Типова програма №658	Затверджене Положення, доведене до відома всіх учасників	
Навчальні заходи	Тренінг для вчителів: «Розпізнавання форм насильства та профілактика жорстокості в освітньому	Тренінг (2 год)	Педагогічний колектив	Психолог	Жовтень 2025	Методичні матеріали, презентація	Педагоги вміють ідентифікувати ситуації насильства	

**УСТИНІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ
УСТИНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ**

Від 26.08.2025 року

№61

НАКАЗ

**Про затвердження Плану заходів
психологічної служби з унеможливлення насильства
та жорстокого поводження з дітьми
на 2025–2026 навчальний рік**

На виконання Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 04 червня 2025 року № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми» та з метою забезпечення безпечного та сприятливого освітнього середовища, попередження та протидії насильству й жорстокому поводженню з дітьми в Устинівському ліцеї

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити План заходів психологічної служби Устинівського ліцею з унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми на 2025–2026 навчальний рік (далі – План заходів), що додається.
2. Практичному психологу :
 - 2.1. Забезпечити реалізацію Плану заходів у встановлені терміни, постійно контролювати його виконання.
 - 2.2. Регулярно інформувати адміністрацію ліцею про хід виконання запланованих заходів.
 - 2.3. Надавати звіт про виконання Плану заходів на засіданні педагогічної ради у червні 2026 року.
3. Класним керівникам 1–11 класів, учителям-предметникам сприяти реалізації заходів, включених до Плану, під час навчально-виховного процесу та проводити відповідну роботу з учнями та їхніми батьками.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника директора з навчально-виховної роботи .

Директор ліцею:

Олександр ЗАВОРІТНІЙ

За потреби

10. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор ліцею

Олександр ЗАВОРІТНІЙ

З наказом ознайомлені:

Розен С. О.

Ющенко О. І.